

B103/A/26/1

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ DVISAVAITINIS LAIKRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Newspaper, Published every second week by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 140, Ontario
Second Class Mail, Registration Number 1657

Kaina 20 ¢

Nr. 5

Penktdienis, Kovo (March) 8, 1974, Toronto, Ontario

M E T A I XXXXIII

Sako Sudarytų Specialę Tarybą Aliejui Parduoti

Ottawa. — Nacionalios energijos ministras Donald MacDonald pareiškė, kad federinė vyriausybė gali būti priversta sudaryti specialią tarybą aliejui parduoti, jeigu nebus galima susikalbėti su Albertos ir Saskatchewanos vyriausybiėmis. Ta taryba supirkty iš provincijų visą aliejų (gazoliną ir kureną alyvą) ir tada parduotų kitoms provincijoms.

Jis sakė, kad tas gali įvykti, jeigu nebus susitarta dar šį mėnesį.

Alieaus gamintojai, sako jis, tuomet turėtų pasirinkti vieną iš dviejų: parduoti kitoms provincijoms nustatytu kaina arba parduoti tarybai.

Jis išreiškė viltį, kad bus susitarta.

Klausimas sukasi apie tai, kad Saskatchewanos ir Albertos vyriausybės nori įvesti dvi kainas. Pavyzdžiui, gazoliną ir alyvą būtų parduodama žemesne kaina pavieniems kanadiečiams, bet daug aukštesne kaina industrijai. Tas tikrumoje reikštų gaminių pabrangimą, nes industrijai sudarytų didesnės išlaidos dėl energijos.

Federalė vyriausybė nori, kad visiems kanadiečiams būtų vienoda kaina. Didesnė kaina gali būti tik ant eksportuojamos energijos, su-

derinant su tarptautine rinkta.

Federalė vyriausybė taipgi sako, kad ji nesotiks, kad būtų labai pabrangintas aliejus, kai "užšaldymo" laikas praeis. Ji taipgi nori, kad tas savanoriškas "užšaldymas" būtų pratęstas iki birželio 30 d.

Aliejus, pasibaigus "užšaldymui", gal pabrangs \$2.00 už statinėlį, nuo \$4.00 iki \$6.00.

Rytinės provincijos, kurios importuoja arabų naftą, moka \$10.50 už statirę. Tai keičiantis kartus daugiau, negu buvo 18 mėnesių atgal. Vyriausybė turi kompensuoti rytines provincijas, kad imcniems nereiktų daugiau brangiau mokėti už aliejų.

Ministras, kuris lankėsi arabų šalyse, išreiškė viltį, kad arabai gali nupiginti naftą ateityje.

Nei Viena Partija Nesirdaro Daugumos

Londonas. — Praėjusieji parlamento rinkimai Britanijoje neišvengė krizės, kuri kamuoja Britaniją. Konservatų partija su premieru Heathu priešakyje tikėiasi padidinti daugumą, bet išieo priešingai. Konservatai liko antroje vietoje su 236 atstovais, o darbiečiai gavo 301 atstavą.

Bet ir darbiečiai neturi daugumos. Apart konservatų ir darbiečių, buvo išrinkta dar 14 liberalų ir 24 kitų grupių. Pastaruosius sudaro 11 Šiaurinės Airijos lojalistai, 7 Škotijos nacionalistai, 2 Velšų nacionalistai, 1 nepriklausomas darbietis, 2 socialistai. Šios mažumos turės sprendžiamąjį balsą, nežlūrint kuri partija sudarys valdžią.

London. — Kadaigi liberalai nesutiko eiti į koaliciją su konservatais, Edward Heath rezignavo. Karalienė pavedė Haroldui Wilsonui, darbiečių lyderiui, sudaryti valdžią.

Manoma, kad Heath bus iš konservatų vadovybės pašalintas.

Gydytojai Prijungė Nupiautą Ranką

Toronto. — Gus Palantas buvo netekęs rankos, konvulsija buvo nupioves virš alkūnės. Jo ranka ir lėtinę buvo atgabenta po 1 valandą. Bet gydytojai sujungė kaulus, susiuvo nervus ir raiščius.

Nelaimė įvyko jam važiuojant mašina.

Italija Negali Sudaryti Valdžią

Roma. — Italija vėl be valdžios. Bėda tame, kad nėra partijos, kuri turėtų daugumą.

Prezidentas Leone vedęs derybas su įvairių partijų lyderiais. Valdžią sudaryti vėliausiai bus paskirtas buvęs premjeras M. Rumor.

Kissingerio Misija Nedavė Vaisių

Amman. — Henry Kissinger, JAV valstybės sekretorius, bandė pakartoti tą, ką jis padarė su Egiptu ir Izraeliu, bet nepavyko.

Tiesa, Sirija paskelbė sąrašą Izraelio belaisvių, taipgi sutiko leisti Raudonojo Kryžiaus atstovams lankyti pas belaisvius, bet atsisakė tuos belaisvius paleisti, kol nebus susitarta su Izraeliu dėl jų perskyrimo.

Kissingeris patylė Sirijai Izraelio sąlygas, bet Sirijai jos nepriimtinos.

Sirijoj yra tik 65 Izraelio belaisviai. Izraelis turi daug daugiau Sirijos belaisvių.

Paskelbė Lengvatas Diplomatus Keliauti

Moskva. — Tarybų Sąjungos užsienio reikalų ministerija paskelbė užsienio diplomatus lengvatas keliauti. Patal šį patvarkymą diplomatus bus atviros visos neuždraustos zonos keliauti be ministerijos leidimo ir nereikės pranešti į kur ir kada keliauja.

Pasak vieno diplomato šis patvarkymas yra labai pozityvus ir sveikintinas, kad restrikcijos keliauti panaikinamos.

Tikimasi, kad ir Vakarų šalis taip pat suteiks palengvinimus Tarybų Sąjungos diplomatus.

Visas Baltųjų Rūmų Štabas Apkaltintas

Washington. — Kas šių laikotarpiu vyksta Washingtone, niekad JAV istorijoje to nebuvo. Taip vadimamas Watergate skandalas, kaip gaisras, užgulė pačius Baltuosius Rūmus. Dar daugiau, artinasi prie paties prezidento Niksono.

Aną dieną buvo oficialiai apkaltinti kriminaliais nusikaltimais žmonės, kurie vienu tarpu sudarė prezidento Niksono štabą.

Apkaltintųjų sąrašas įeina H. R. Haldeman, buvęs Baltųjų Rūmų štabo viršininkas; John Erlichman, buvęs prezidento patarėjas vidaus reikaluose; John Mitchell, buvęs vyriausias prokuroras, artimas prezidento draugas.

Apkaltinti ir keturi kiti, kurie ištikimai tarnavo prezidentui Niksonui virš 4 metų.

J. Mitchell, jeigu būtų teisio prikažintas kaltu, gal būtų nuteistas iki 30 metų kalėjimo ir \$42,000 pinigais. H. R. Haldeman iki 25 me-

tų kalėjimo ir \$16,000 pinigais. J. Erlichmanas iki 25 metų kalėjimo ir \$40,000 pinigais.

Kitais įkaltintais yra Charles Colson, buvęs prezidento padėjėjas; Robert Mardian, buvęs prokuroro padėjėjas; Gordon Strachan, buvęs prezidento padėjėjas; Kenneth Parkinson, Niksono rinkiminio komiteto advokatas.

Grand džūre, kuri juos apkaltino ir atidave teisminiam apkaltino juos 45 nusikaltimais.

Apkaltinimų tarpe yra apgavystės bandant uždengti Watergate nusikaltimus; trukdymas tyrinėtojam pravesti investigacijas; pakeitimai, sunaikinimai juostelių nuslėpimas dokumentų; sumokėjimas \$757,500 septyniems Watergate nusikaltėliams, kad jie tytių; siūlymas suteikti pasigailėjimą tiems nusikaltėliams, jeigu jie tylės.

Įdomu ir tas, kad juostelėse surandamas tik prezidento Niksono pareiškimas, kad nebus sunku sukelti vieną milijoną dolerių. Nėra juostelėje prezidento pareiškimo, kad tai būtų negerai, nors prezidentas teisinasi, kad jis neužgyrė.

Štai prie ko privedė prezidentas Niksonas Baltuosius Rūmus.

Ispanai Nori Išstremti Vyskupą

Madrid. — Ispanijos valdžia pasimoko išstremti katalikų vyskupą, kurs, matomai, nepatinka dėl jo simpatijos baskams.

Vyskupas Antonio Anoveros, 64 metų amžiaus, tikrumoje esąs po naminiu areštu.

Valdžia buvus parengusi orlaivi jam skristi į Romą, bet vyskupas atsikakęs vėlyti. Jis pasakė, kad jis vėlyti į Romą tik Vatikaniui instruktavus. Jeigu Vatikanas to nedarys, tai valdžia turėsianti jį po prievarta išsiųsti iš Ispanijos.

Vyskupas pasakė pamokslia, kuriame pasisakęs už plačias teises baskams tvarkyti savo reikalus.

Fašistai Buvo Paėmę Dr. Bethuno Medalioną

Toronto. — Ontarijos fašistai buvo pavoze Dr. Bethuno medalioną (plaure) iš Cravenhurst, Ont., bet žmonės tuoj pranešė nolicijai ir jie buvo sugauti Toronte su tuo medalionu.

Medaliona Ontarijos vyriausybė pakabino 1972 metais tikslu pagerinti ta didvyrius gydytoja, kurio kilęs darbai aukština Kanadą varda visame pasaulyje. Ypatinai jis gerbiamas Kinijoje, kur jis žuvo gelbėdamas Kinijos kareivius, kovoje su japonais.

Suimti fašistai: Geza Matrai, kurs buvo užpuoles anais metais premjera Kosygiua Ottawoje, G. William Keating ir G. J. Doyle.

Atlanta. — Kidnaperiai buvo kidnapinę Atlanta Constitution redaktorių Reg. Murphy ir išreikalavė už jo paleidimą \$700,000, bet kidnaperiai buvo susukti ir suimti.

Rašo: J. LESEVICIUS

Iš Montrealo Lietuvių Gyvenimo

(Istorinė Apžvalga - Diskusijoms)

Montreal. — Gaila, bet atrodo, net ir apytikriai tikslumui istorinių davinų iš Montrealo lietuvių gyvenimo — o jis buvo įvairūs ir turtingas, žinoma, pilnas pliusų ir minusų — visiškai nebus paakieta. Kas už tai atsakomyingas? Vargiai būtų galima pirštu parodyti kaltininką arba kaltininkus. Didžiausia atsakomybė turėtų kristi ant organizacijų, bet tai irgi nebūtų teisinga pirmesti vienai kuriai organizacijai, juo labiau vienam atskiram asmeniui. Tiesa, savu laiku šis klausimas buvo pakeltas ir diskutuotas, bet taip ir paliktas. Konkrečių žygių nesimta. Aišku, atskiri periodiniai gyvenimo įvykiai, nuveikti darbai spaudos bendradarbių, korespondentų laikraščiuose visuomet buvo puikiai atžymėti. Bet iš laikraščių istorinių davinų neauriaksi, iš eilės jų neuzrekorduosi. O kaip dabar pagalvoji, kaip būtų gerai, jei tokie rekordai būtų surinkti ir patiekti skaitytojui.

Nors dalino paralyžiaus ("strok") ligos surakintomis rankomis ir sugadintomis akimis (ne regėjimo, bet iškreiptos į šonus ir tinkamai nesikryžiuoja) nepaprastai sunku rašyti, vis tik čia noriu pabandyti, kad ir silpnai tą spragą užplodyti. Žinoma, tai bus grynai mano asmeninė nuomonė, o ne kolektyvė. Žodžiu, lai būna įvadas į diskusijas. Turiu viltį, kad laikraščio skaitytojai ir kiti visuomeniniai organizacijos veikėjai padarys savo išvadas ir papildys arba patalsys mano klaidingus išvedžius.

Rašant istorinę apžvalgą iš lietuvių gyvenimo, pirmiausia reikia pažymėti, kad Montrealo lietuvių koloniją (kaip ir visos Kanados) sudarė trijų skirtingų laikotarpių emigracijos.

Pirmoji Emigracija

Tai dar iš caristinės Rusijos pabaigoje 19-to ir pradžioje 20-to šimtmečio, prieš pirmą pasaulį karą. Tikrų detalių davinų kada pirmieji lietuviai pradėjo įvažiuoti aKnodon, nėra. Daugumas jų buvo emigravę į Angliją ir tik vėliau re-emigravo į Kanadą, taipgi ir į Montrealą.

Antroji Emigracija

Suvažiavusi po pirmo pasaulinio karo, jau iš "Nepriklausomos" Lietuvos tarp 1920-30 m. Tai buvo tirščiausia lietuvių emigracija. Apie jos veiklos darbus, teks vėliau pakalbėti.

Trečioji Emigracija

Atsiradusi šioje šalyje po

antro pasaulinio karo. Tai išklaškyti karo audrų, pasivadinę save išvietintais asmenimis, angliškai — "displaced persons", sutrumpintai, "D. P.". Lietuviškai priimtoji kalboj — dypukai.

Tačiau gyvenimo eigoj pasitvirtino, kad jų nieks neišvietino. Jie patys save išsivietino, nenorėdami priimti pasikeitusią Lietuvą socialia ir politinę santvarką, vien už tai, kad ten dabar gyvuoja ir klesti Lietuvos Tarybų Socialistinė Respublika. Jie patys atsiskyrė save nuo gimtojo krašto, savu noru pašitraukė į užsienį, atsidūrė Kanadoje ir Mintreale. Tikriausias vardas jiems priklausytų — bėgliai.

Kiekviena emigracijos karta, priimant domėn skirtingas laiko sąlygas, turėjo skirtingus pobūdžius kaip kasdieniniam Kanados gyvenime, taip ir visuotiniame. Vienas, tačiau, aiškus bruožas: Pirmosios emigracijos lietuviai, nors daugumoj buvo mažamoksliai arba visai neraštingi, bet jie buvo kupini lietuviškos dvasios, pilni pasiryžimo, darbštūs. Jie išspaudė gilius lietuviškus pėdsakus, kad parcdyti vėlesnėms emigracijos kartoms, jog čia gyvenama lietuvių. Ar tie pėdsakai išliks ir sekantioms, dar gimstančioms kartoms, tai tik ateitis — gal visai netolima — parodys.

Pirmosios emigracijos lietuvių suorganizavo ir įsteigė tautinį lietuvių klubą 1907 metais.

Nors tuo metu nebuvo aštraus politinių įsitikinimų skirtumo, bet religiniai skirtumai ir tada jau vyravo — tikintieji ir netikintieji. Kad palikti atviras duris į klubą visiems lietuviams, neatsižvelgiant į jų įsitikinimus, ir kad pats klubas nepatektų vienos kurios srovės įtėkmėn, buvo bandyta patiesti stiprius pamatus. Nutarta padaryti jį niekam nepriklausomu. "Užtikrinimui" to, duotas vardas D. L. K. Vytauto Nepriigulmingas Klubas. Žinoma, tas nesulaikė nuo vidurinių ir išaukštinų bandymų klubą prišti prie kurios nors srovės, aišku, ir prie bažnyčios. Ne kartą vykdavo ginčai, net aštrūs susikirtimai tarp narių, bet visada nugalėdavo gilus tikėjimas klubo nepriklausomingu. Kuo aštresnės kovos virė, tuo giliau šaknis leido bešališkumo idėjos. Taip, kad jos virto tradicijomis, pereinamos iš kartos į kartą. Tačiau ramybės niekad irgi nebuvo. Tenka tik prisimin-

Vilniaus universitetas — vienas pagrindinių Tarybų Lietuvos centru, kur vykdomi naujų vaistų ieškojimo būdai. Čia triūšia chemikai sintetikai, medikai ir farmakologai, biologai, farmacininkai, inžinieriai technikai ir kiti specialistai.

Nuotraukoje: Vilniaus universiteto vaistų sintezės ir tyrimo laboratorijos mokslinis vadovas profesorius Vitas Daukšas (kairėje) ir vyresnysis mokslinis bendradarbis G. Purvenekas. (A. Palionio nuotrauka)

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

J. Vilkelienė, Laval-Montreal, prisuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo S. Pečiulaičio \$2 aukų.

V. Novogrodskis, Winnipeg, prisuntė mao spaudos mėmėjo \$10 aukų.

Mrs. P. Miller, Lanarkshire, Skotija, pranešdama, kad mirė jos vyras Petras Miller, velionies atminimui paaukojo LB paramai \$10.

J. Aršauskas, Hamilton, Ont., prisuntė atnaujintų prenumeratų.

Fr. Nakas, Detroit, Mich., atnaujino dvi prenumeratas į Lietuvą.

A. Naginė, Dorion, Que., užrašė naują prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo LB paramai \$3.

S. Repšys, Rodeny, Ont., reikšdamas viešą padėką paaukojo \$5.

Step. Masytė, St. Clair Shores, Mich., prisuntė savo tėvelio mirties metinį pami-

ti 1950 m., kuomet po tiek daugelio metų, pasikeitus aplinkybėms, reakcinis elementas vėl pakėlė galvą ir pasišovė išmesti iš klubo 18 progresyvių narių. Įtempta kova tęsėsi virš metų laiko, bet reaktionieriams nepavyko sumobilizuoti daugumos klubiečių ir jie liko neišmesti. Tokiu būdu Klubas išsilaiškė nepriklausomu visą savo gyvavimą.

Jis, kaip žinia, buvo suorganizuotas ir įsteigtas ekonominiais pagrindais. Kiekvienas narys privalėjo įsigyti akciją — šėra, bet ne daugiau kaip 6 (kad nesusikauptų į vienas rankas). Sprendžiamąjį balsą turėjo tik šerinininkai. Buvo įsigijęs nuosavą namą, salę. Verslui atidarė svaiginančių gėrimų parduotuvę. Jei padarydavo pelno, šerinininkai išsidalydavo dividendais.

(Bus daugiau)

Iš Susirinkimo

Toronto. — Toronto Lietuvių Moterų Klubas susirinkimas, kurs įvyko praėjusi sekmadienį, praėjo sklandžiai ir gražiai. Narių atsilankė skaitlingai. Buvo išduotas finansinis raportas iš visų metų, iš kurio paaiškėjo, kad praėjusiais metais buvo atlikta gražaus darbo, finansiniai parama visuomeniniai reikalai.

Finansų raštininkė A. Poškienė pranešė, kad praėjusiais metais Klubas turėjo 24 ligones. Parengimų komisija pranešė, kad Klubo sidabrinio jubiliejaus rengimas buvo sėkmingas ir finansiniai. Dėkojo narėms, kurios prisidėjo su aukomis prie vakarienės, o A. Matkaičkienė už auką \$10.00.

Už parengimo pasėkmingumą tenka didelis aciū šiom draugėm: M. Daugėlienei, I. Rukienėi, A. Poškienėi, J. Kuisienei, M. Masiokienei, A. Gužauskienei, E. Jarienei ir P. Daugėlai, kuris patarnavo su mašina ir darbavosi vakare. Taip pat darbavosi S. Ragauskas, P. Mockaitis, M. P. Kiškiai, A. Guobienė.

Kaip ir visuomet, taip ir šį kartą po susirinkimo darbščioji parengimų komisija sudėjo ant stalo sūrius ir kitus skanėsius, išvirė kavutės, atsirado ir tradicinis gimtadienio tortas su žvakutėmis ir papuošalais. Paaikėjo, kad net penkios draugės mini savo gimtadienį. Visos turėjo po žvakutę ant torto. Štai tos draugės: M. Daugėlienė, I. Rukienė, K. Ragauskienė, A. Pažerienė ir E. Šimkūnienė. Dalyvės paūnkėjo joms ilgiausių metų ir išgerė kavutės už jų sveikatą.

Koresp.

Ark., \$5;

C. Rīman, Montreal, \$5;

V. Radžiūnas, Edmonton, Alta., \$5;

P. Strolis, Keswick, Ont., \$1.

Visiems už pasidarbavimą ir paramą Liaudies Balsui, širdingai aciū.

Administracija

A. Mikšienė, Mississauga, Cnt., reikšdamas viešą padėką paaukojo \$3.

J. Daugirdas, Miami, Florida, prisuntė atnaujintų laikraščių prenumeratų ir nuo J. Paukštaičio ir Jul. Krasnicko po \$5 aukų.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

A. Adomaitis, Toronto, \$2;

Joana Grigas, Hot Springs,

Lietuviai, kurie atostogoms ar kitais reikalais važiuojate į Miami, Fla., patariame atsilankyti į Lietuvos Socialų Klubą. Čia kiekvieną sekmadienį 1 val. dieną yra duodami geri pietūs už žemą kainą. Po pietų, šokiai, susitikimai ir svečiavimasis.

Kuriems reikalingos informacijos gavimui kambarių vietiniai klubo nariai, tikime, patars jums kaip ir kur juos gauti.

Klubo adresas:

Lietuvių Socialis Klubas

2610 Northwest 119th Street

Miami, Fla. 33167

Telefonas: 688-4161

Liaudies Balsas

Leidžiamas kas antra savaitė Lietuvių Spaudos Draugijos
KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS

Prenumeratos kaina:
Kanadoj ir visur kitur \$5.00 metams; pusmečiui \$2.50
Lietuva \$7.00 metams

LIAUDIES BALSAS
260 Claremont St., Toronto 14C, Ont., Canada
Telefonas: EMpire 6-4358

KĄ JIE TUREJO MINTYJE

Spaudoje buvo rašoma, kad JAV ginkluotųjų jėgų štabas per savo žmogų, įsodintą į Baltuosius rūmus, rinko slaptas informacijas apie valdžios veiklą. Jo pasiuntinys, "yeoman" Charles Radford, pasakojo senatiniame Armed Service Komitetui, kaip du laivyno admiralai ragino jį paimti, ką tik jo rankos palies. Ir jis taip darė, rinko medžiagą, skirtą prezidentui Niksonui ir jo patarėjui H. Kissingeriui. Tokį šnipinėjimą Radfordas atliko per 15 mėnesių.

Klausimas stovi, ką tie militariniai viršininkai turėjo mintyje? Atrodytų, kad jie nepasitikėjo prezidentu Niksonu ir jo patarėjumi. Jie, matyti, pasiūlytą panašiai, kaip kad būna daugelyje Lotynų Amerikos šalių, jeigu pamatyti, kad prezidentas kreipia politiką jiems nepalankia kryptimi.

Galima įsivaizduoti, kad admiralai ir generolai jaučia si labai atsakingi už JAV politiką.

Kaip ten nebūtų, vistiek toks paties prezidento ir jo patarėjų dokumentų kopijavimas ir tikrinimas generaliniame štabe yra kas tai tokio, kas gali tik ten atsitikti, kur generolai turi didesnę galią, negu civilė valdžia.

KO JIS SIEKĖ?

Joseph Kraft, Toronto Daily Star korespondentas Washingtono, iškelia įdomių faktų apie A. Solženicyno veiklą. Jis, tarp kitko, rašo:

"Todėl jo elgesys iškelia problemą. Kodėl Solženicynas to siekė? (Persekiojimo. — L. B. redakcija). Ką jis bandė įrodyti?"

"Atsakymas guli atsiekimuose partijos sekretoriaus Leonido Brežnevo. Brežnevas eina prie išsprendimo ekonominio progreso problemos..."

"Pagalba kontroliuojamo tekėjimo Vakarų gaminių ir technologijos ir kapitalo, Rusija eina pirmyn. Gyvenimo standartas pamažu gerėja. Mokslas kyla. Televizijos imtuvai, automobiliai ir kompiuteriai tampa dalimi tarybinės sistemos".

Bet ko siekė Solženicynas?

"Jis sakė mums", rašo toliau tas korespondentas, "kad mes reikalaujame daug daugiau, negu iki šiol, grąžon už mūsų kapitalą ir technologiją".

Trumpai tariant, Solženicynas spyrė Vakarus, kad jie neduotų taip lengvai paskolų, neparduotų mašinerijos, gaminių Tarybų Sąjungai.

Taigi, matote, koks iš jo buvo patriotas. Jis norėjo kenkti savo kraštui, kad jis neitų pirmyn tokiu greitu tempu.

LABDARYBĖS IR LOTERIJOS

Laikas nuo laiko kas nors iškelia viršūn, kad įvairios rinkliavos padėti neturtingiems labai mažai padeda. Daugiausia pasiima rinkliavų organizatoriai, garsintojai.

Šiomis dienomis buvo paskelbta, kad Ontarijos provincijos vedamos loterijos mažai duoda tiems reikalams, kuriems jos taikomos. Administravimas, tikėtų parduotinėms ir prizai paima tris ketvirtadalius, o numatytam tikslui palieka vos ketvirtadalis.

Trumpai tariant, iš to nauda būna tik tiems, kurie tuo tariamai rūpinasi.

VALDŽIA PLANUOJA APEITI DRAUDIMĄ

Ottawa. — Sakoma, kad valdžia galvoja apie tai, kaip apeiti amerikiečių kompani-

jos skyriaus Montreale dilemą.

Valdžia mananti nupirkti tuos garvežius iš kompanijos, o paskui juos parduoti Kubai.

Sausio 25 d. Tarybų Lietuvos darbo žmonės į amžino poilsio vietą Antkainio kapinėse Vilniuje palaidėdavo Lietuvos KP Centro Komiteto pirmąjį sekretorių Antaną Sniečką.

Nuotraukoj: garbės sargyba prie A. Sniečkaus karsto.

Sveikinų Kilikevičių 65-to Gimtadienio Proga

Pastebėjau spaudoje, kad Literatūros Draugijos Toronto kuopa kovo 16 d. ruošiasi atžymėti pagerbtį "LB" administratorių, pažangaus Kanados lietuvių judėjimo ilgametį veikėją Kostą Kilikevičių, sulaukusį 65 metų amžiaus, jo gimtadienio proga. Drg. K. Kilikevičius plačiai pažįstamas ne tik Kanadoje, bet ir Jungtinėse Valstijose.

Kadangi jis ilgus metus gyvenęs ir veikęs organizacijose Montreale, todėl nuo pat pirmų dienų mano organizacinio veikimo (apie 1932-33 m.), man teko su juo artimai susipažinti, visus laikus su juo bendradarbiauti ir labai gerai iš arti jį pažinti, tad savo patyrimais noriu pasidalinti su visais laikraščio skaitytojais, su mūsų draugijos nariais.

Visi kam teko su juo bendradarbiauti, tikiu, sutiks, kad drg. Kilikevičius turėjo ir turi neapsakomų gabumų, pilnas energijos, pasiryžimo, tvirtos valios, su visa siela atsidavęs darbininkų klasei. Jis niekad nežinojo baimės, koks tik reikalas bebūtų iškilęs. Nebuvo jam baisūs jokie gyvenimo sunkumai. Kada savu laiku iškilo reikalas Kanados lietuvių progresyvio judėjimo organizacijoms turėti pilno laiko organizatorių, drg. Kilikevičius pašauktas paliko darbuvietyje darbą su geru atlyginimu ir prisėmė organizatoriaus darbą už "loskavą" atlyginimą. Jis apvažiavo (daugiausia užsikabinęs ant prekinio traukinio) visas plačiosios Kanados lietuvių kolonijas su maršrutu.

Kilus didžiajam antram pasauliniui karui, kada visas demokratinis pasaulis bendru frontu stoji prieš hitlerinės agresijos jėgas, Kanada irgi buvo to bendro fronto dalyvė. Reikėjo mobilizuoti Kanados pastangas ka-

ro laimėjimui. Komunistai pirmaeiliais stoji Kanados armijon, 1942 m. savanorių įstojo ir drg. Kilikevičius. Buvo išsiųstas į užjūrį, ten aktyviai dalyvavo karo frontuose su vokiečiais, buvo sužeistas. Pasibaigus karui, grįžo į Kanadą ir pasiliepus iš armijos, vos tik pradėjęs civilį gyvenimą, vėl tuojau įsijungė į progresyvių lietuvių organizacinį veikimą. Montrealiečiai tuo didžiavosi ir džiaugėsi. Bet neilgam. 1946 m. iškilo reikalas "Liaudies Balsui" paimti naują dabininką. Laikraštis pašaukė iš Montrealo į Toronto draugą K. Kilikevičių dirbti prie "Liaudies Balso" administratoriaus pareigose. Tas pareigas jis eina ir dabar.

Šia nepaprasta proga, lai būna leista man pasveikinti iš gilumos širdies draugą Kilikevičių sulaukusį 65 metų amžiaus. Pilnai tikiu, kad aš išreiškiau visų Montrealo progresyvių lietuvių pajautimus, su kuriais drg. Kilikevičius taip ilgai čia gyvendamas kartu dirbdamas, įsigijo jų visų daug pagarbos.

Karštai spaudžiu Tau, drauge, Kostai dešinę ir linkiu daug geros sveikatos, daug laimingų ir darbingų metų!

J. Lesevičius

Haidžekeriai Sudėgino Britų Orlavį

Amsterdam. — Du haidžekeriai buvo užgrobę britų orlavį su 92 keleiviais ir 10 įgulos ir norėjo atstūpyti Graikijoje, bet graikams atsakius leisti nusisukti Graikijoje, jie atskraidino jį čia.

Tšleidę visus keleivius ir įgulą, jie paliejo orlavio alkoholi ir uždegė. Jie bandė pabėgti, bet buvo suimti.

Moteryų Kovos Diena

Šiais metais sukanka 64 metai, kaip viso pasaulio moterys apvaikščioja kovo 8-tą dieną — tradicinę tarptautinę moterų dieną. Ši diena prieš 64 metus buvo paskelbta moterų diena atnaujinti moterų pasiryžimą kovoti už savo teises.

Kaip jau gerai žinoma, buvo laikai, kad moterys buvo pažemintos, nebuvo laikomos lygiomis vyrams. Bet per tuos 64 metus moterys daug pasiekė. Daugelyje šalių, ypačiai socialistinėse šalyse, moterys gavo lygias teises. Bet dar daugelyje kapitalistinių šalių moterys neturi lygių teisių. Pačioj mūsų Kanadoj dar nedaug moterų, užimančių aukštąs vietas. O Kvebeko provincijoje dar netaip seniai moterys neturėjo teisės balsuoti.

Kylant moterų spaudimui Kanadoje buvo sudaryta komisija moterų klausimui svarstyti. Jau yra priimtas įstatymas prieš moterų diskriminaciją. Tai nebūna pradžia.

Yra dar šalių, kur moterys, išėjusios į gatvę, turi dėvėti šydus, dengti veidą. Yra reikalaujama, kad moterys turėtų dėvėti ilgus drabužius, uždrausta rūkyti, gerti alkoholinius gėrimus. Neseniai ir Kanadoje buvo panaikintas draudimas moterims eiti į salūnus be vyro palydovo. Joms buvo skirtingi kambariai.

Moterų klausimas buvo svarstomas ir Jungtinėse Tautose. Komisija moterų klausimui pirmą sesiją turėjo prieš 25 metus Lake Success, New Yorko valstijoje. Ateinant metai, 1975 metai, bus moterų metai. Tai bus metai padidinto veikimo už moterų ir vyrų lygybę visame pasaulyje, už moterų integraciją visose gyvenimo srityse, ekonominiame, kultūriname, švietimo, sveikatos ir t. t.

Moterų veikimas, pradėtas prieš 64 metus, davė gerus vaisius. Toliau tęsiant šią kovą bus galima pasiekti dar daugiau.

A. Y.

NORI SUMAŽINTI ŽALIAVOS EKSPORTĄ

Ottawa. — Prekybos ministras A. Gillespie įteikė parlamentui įstatymo projektą suteikimui vyriausybei daugiau teisių reguliuoti eksportą.

Šiuo įstatymu norima sumažinti žaliavos eksportą ir daugiau Kanados žaliavų apdirbti Kanadoje.

Toronto. — Air Canada ir CP Air paskelbė, kad pakės mokesčių už orlavį tikėtus 10 procentų. Bet tik ke liūnėms po Kanadą.

"Stebuklingi" žmonės

N. AUKSTUOLIS

Nesenai laikraščiai nemažai rašė apie tai, kaip San Francisco mieste Rev. Karl Patzels išvarė "kiošus" iš vienos šeimos. Tie žmonės, vyras, žmona ir 2 metų vaikas, buvę ilgą laiką "kiošai" kankinami. Kai tas kunigas pradėjęs skaityti egzertus, tai "kiošai" galų gale palikę tuos žmones.

Galima spėti, kad tą šeimą buvo užklupusi kokia nors nervų liga. Juk yra daug tokių "gydytojų", kurie savo maldomis padovoto tikinčiuosius, sergančius nervų ligomis.

Bet tokie atsitikimai nėra vieninteliai.

Šiomis dienomis Toronte lankėsi indijonė Shakuntala Devi, kuri matematikoje pralenkia kompiuterius. Ir ji nėra kokia mokslininkė. Pati sako, kad ji nėra rimtai studijavusi matematikos. Ji gali sudoroti žaibių greitumu bilijonus siekiančias skaitlines, greičiau, negu kompiuteriai.

Ji yra, matyti, apsigimus su tokiomis smegenų ypatybėmis, kurios automatiškai veikia, kaip kompiuteris.

Buvo rašoma ir anksčiau apie žmones, kurie turi ne-

girdytą atmintį. Kiek laiko atgal Tarybų Sąjungoje gyveno mergina vardu Roza Kulešova. Ji matydavo rankų pirštus. Net spalvas atskirdavo. Ji buvo mokslininkų tyrinėjama. Jie surado, kad ji neapgandinėja. Tikrai mato pirštų galais. Vėliau šis jos sugebėjimas susilpnėjo.

Anie labai įdomų žmogų rašo prof. Vladimiras Puškinas. Tadas Jermolajevus gali judinti daiktus savo valia, nepalietęs jų. Paėmus jam rankas belę ir palaikius, ta baltą kybo ore, rankas atitraukus apie 20 centimetrų.

Tokie "stebuklingi" žmonės yra reti atsitikimai. Bet tokių yra. Mokslininkai juos tyrinėja. Bet tikintieji kreipiasi prie dvasiškių, burtininkų, ieškodami pagalbos. Jie mano, kad tai kokios piktos dvasios veikia. Ypač plačiai pasklidę "gydytojai" tikėjimu. Jie, kaip ir hipnotikai, psichinius ligonius kartais pagvdo. Jeigu žmogus labai patiki tokiam "gydytojui", į darbą stoja jo valia. Visi gydytojai tvirtina, kad tvirta žmogaus valia, psitikiėjimas gydytojų pastan-

gomis, vaidina didelę rolę ligonių pasveikime.

Kad nėra jokio Liuciperio, jo tarnų velnių, tai daugelis ir krikščionių lyderių tvirtina. Reiškia, žmogaus organizme kartais įvyksta kas tai tokio, kas padaro jį "stebuklingu". Su laiku mokslininkai išstirs ir suras priežastis. Profesorius Puškinas, tyrinėjęs Jermolajevą, mano, kad "eksperimentuose su Jermolajevu daiktus veikė gravitacijos laukas". Bet ta gravitacija esanti skirtinga nuo visatos gravitacijos, prie kurios žmogus pripratus. Bet mokslas, sako jis, turės atskleisti pasaulio paslaptis.

IŠ KLLD GK Raštinės

Aukos Apšvietos fondui

Toronto kuopos nariai, mokėdami duokles, per finansų sekretorių T. Rimdžių. Apšvietos fondui aukojo sekančiai:

P. Bepirštis \$3, A. Galinaitis \$2.85, M. Paužienė \$2.85, A. Karosas, V. Strazevičius, B. Žukauskas ir J. Žulys po \$1, K. Morkūnas \$1.85, S. Karvelis 85 c.

Winnipeg'o kuopos nariai, mokėdami duokles, per sekretorių V. Lepska, Apšvietos fondui paukojo sekančiai:

S. Krisčius \$2.45, V. Lepska, J. Valentovis, V. Zalis, A. Malala ir J. Nausėda po 85 c., J. Radzevičius 60 c.

Hamiltoniečiai per draugą J. Aršauską aukojo sekančiai:

P. Vaivila \$3.00, A. Doveika ir J. Aršauskas po \$2.00, B. Kubilius \$1.65.

Visiems už aukas širdingai ačiū.

KLLD GK

Detroit, Mich.

SVEIKINIMAS

TEOFILEI MASIENEI

Šių metų kovo 4 d. Teofilei Masienei sueina 80 metų nuo jos gimimo dienos. Gyvenū kiekvieną dieną tik dėl jos, nes ji yra mano viena-tinė draugė, mokytoja, patarėja ir mano mylima mamytė. Aš sveikinu ją su jos gimtadieniu ir jos pagerbimu "Laisvei", "Vilniai" ir "Liaudies Balsui" po \$80.00, t.y. po dolerį už kiekvienų jos pergyventus metus, nes ji labai myli tuos tris laikraščius, juos visus skaito ir rėmė nuo jų įsisteigimo.

Linkėju mylimai maytei geros sveikatos, daug energijos ir niekad nepalikt manęs.

Duktė,

STEFANJA

Tūkstančius metrų raštų drobų kasmet išaudžia Panevėžio "Linų audinių" fabriko audėjos.

Nuotraukoje: geriausios fabriko darbininkės Janina Ovčerenkova (kairėje) ir Liucija Šimoniūnaitė.

(T. Žebrausko nuotrauka)

MIRĖ H. KAIRĖNĖ

Kapuskasing. — Vasario 16 dieną mirė H. Kairienė, po išgulėjimo 11 dienų ligoninėj. Paliko nuliūdusį vyrą. Tadą ir sėnų.

Gili užuojauta likusiems, o

jai tai būna lengva Kanados žemelė.

P. Artišauskas

Buenos Aires. — Prezidentas Peronas uždraudė parduoti gindymo kontrolės pilules. Girdi, neįtektinai žmonių Argentinoj.

Detroit Mich.

VIENŲ METŲ PRISIMINIMAS

MIKAS DETROITĖTIS

(Mikas Masys)

Mirė kovo 7 d. 1973 m.

Jau vieni metai kai mirė mūsų mylimiausias, MIKAS DETROITĖTIS (MIKAS MASYS). Kiekvieną dieną per visus metus mes jo pasilgstame ir mūsų ašaros byra, bet žinome, jog jis niekad nesugrįš pas mus. Per 59 metus jis buvo mano viena-tinis vyras, kurį labai mylėjau. Jis buvo mano tėvelis, bet tuom patim kartu buvo mano draugas, mokytojas ir patarėjas. Mes abi niekad jo nepamiršime ir visuomet liūdėsime netekusios mylimo vyro ir tėvelio.

Esantis ramiai, brangusis, savo nameliuose Woodlawn kapinių sienoje. Mes Tave nuolat lankysime ir neužgo atsigulsime prie Tavo!

Liūdinti žmona, TEOFILĖ

Liūdinti dukra, STEFANIJA

DWIEJŲ SAVAIČIŲ GRUPINĖS IŠVYKOS

LIETUVA

Į maršrutą įeina 5 dienos Vilniuje
4 dienos Leningrade
4 dienos Maskvoje

Išvykimo datos Kaina iš
(Ketvirtadienais) Montrealo

25 balandžio	
9 gegužio	
16 gegužio	\$709.00
23 gegužio	
30 gegužio	
20 birželio	
27 birželio	\$814.00
11 liepos	
25 liepos	\$829.00
1 rugpiūčio	
1 rugsėjo	
12 rugsėjo	\$709.00
19 rugsėjo	
26 rugsėjo	
3 spalio	\$664.00

Gali būti pakeista

Kad užsitikrinus išvykimą laiku, rezervuokit dabar

GLOBE TOURS

1066 Bloor St. West. Suite 434
Toronto, Ont. M6H 1M6 2020 University Street.
531-3593 Montreal, Que. H3A 2A5
849-6394

